RA12

IZRAEL, PALESTÍNA
A LIBANON

Dejiny, civilisti, právo a sporné tvrdenia — časovo ohraničený pramenný audit

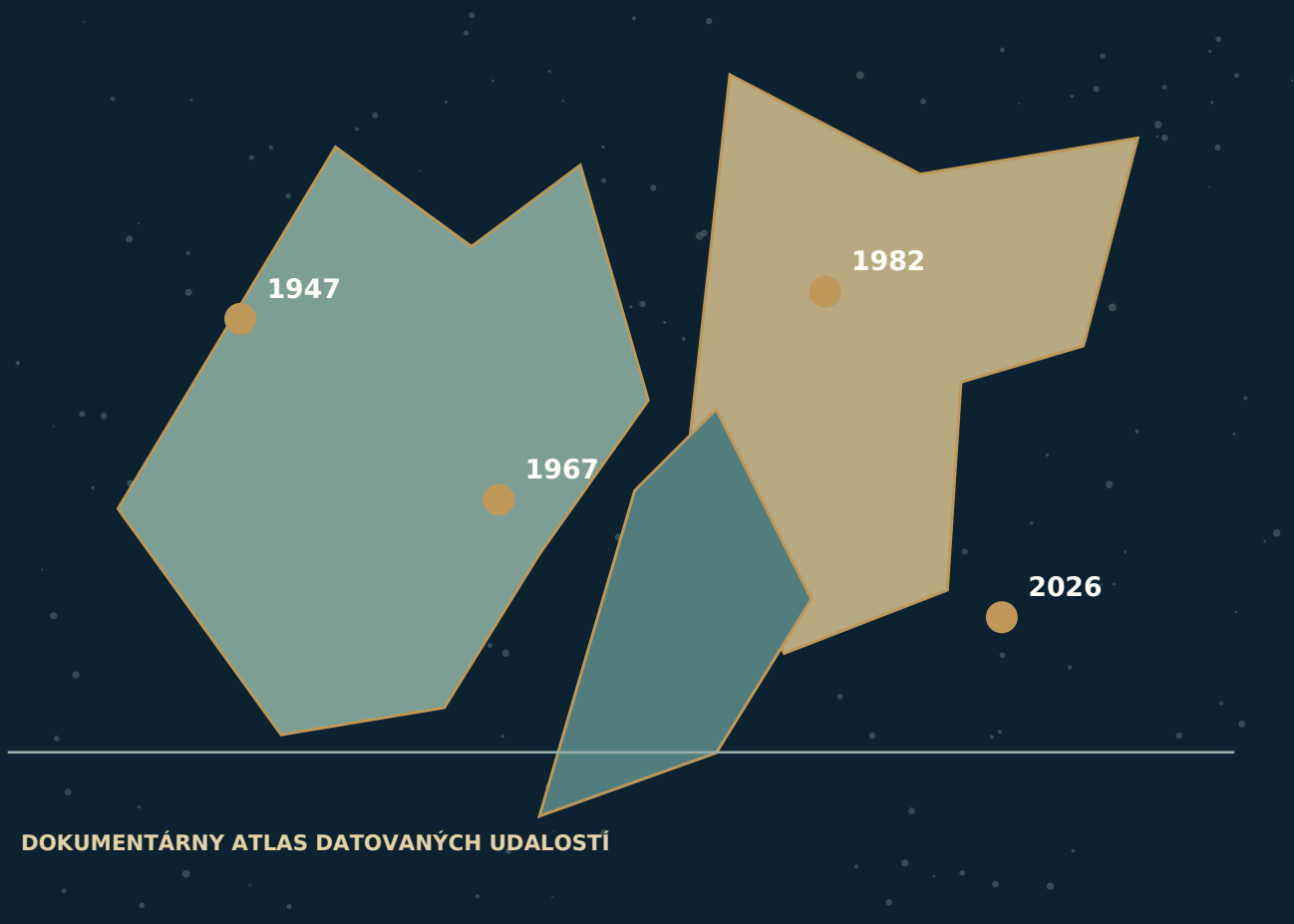

Doložené dejiny · Datované originály · Konkurenčné vysvetlenia · Pramenný register

12. OKTÓBER 2026 · VYDANIE 1.0

MAPA ZVÄZKU

Obsah a cesta výskumu

Zväzok oddeľuje historické kapitoly od registra tvrdení, chronológie, slovníka a bibliografie originálnych prameňov. Každá kapitola obsahuje ohraničený záver a kódy zdrojov.

01 Dátum a rozsah tejto štúdie

02 Geografia, inštitúcie a obyvatelia

03 Pred rokom 1947: dve národné histórie

04 Rok 1917: Balfour a nerovnaké prísľuby

05 Rok 1947: čo navrhovala rezolúcia 181

06 Rok 1948: nezávislosť, vojna a vysídlenie

07 Rok 1967: územie, bezpečnosť a rezolúcia 242

08 Osady a právo okupácie

09 Libanon pred inváziou roku 1982

10 Rok 1978: rezolúcia 425 a UNIFIL

11 Rok 1982: invázia, Bejrút a cena pre civilistov

12 Sabra a Šatíla: rozlíšiť páchateľov a zodpovednosť

13 Beterove varovania z roku 1982: zachovať chronológiu

14 Libanon po roku 1982: miestne a regionálne záujmy

15 Rok 2006: rezolúcia 1701 a jej záväzky

16 7. október 2023: civilisti a rukojemníci

17 Vojna v Gaze: ničenie, vysídlenie a sporné údaje

18 Právo vojny: rozlišovanie, proporcionalita, opatrnosť

19 Poradné stanovisko MSD: júl 2024

20 Konanie o genocíde: predbežné opatrenia nie sú konečný rozsudok

21 Jún 2024: rámec prímeria OSN

22 Október 2025–október 2026: krehké prímerie v Gaze

23 Október 2026: bývanie a potravinová pomoc

24 Západný breh: odlišná kríza roku 2026

25 Južný Libanon v októbri 2026

26 Oddeľme tvrdenia, predpovede a politické želania

27 Práva a bezpečnosť bez kolektívnej viny

28 Praktické predpoklady trvalého mieru

29 Záverečný redakčný záver a budúce aktualizácie

Po tematických stranách nasleduje matica tvrdení • chronológia • terminológia • bibliografia originálov. Sprievodný 24-stranový ilustrovaný zväzok poskytuje samostatnú vstupnú cestu.

METÓDA ČÍTANIA

Ako vyšetrovanie oddeľuje dôkazy

Najprv určme presný datovaný výrok a osobu alebo inštitúciu, ktorá ho vyslovila. Historické tvrdenie a dokument, ktorý ho zachytáva, sú dva odlišné predmety. Originálny prejav dokazuje, čo rečník povedal; automaticky nedokazuje tajnú udalosť známu iba z jeho prejavu.

Pre každý výrok použime vhodný druh dôkazu. Medievalistický výskum rieši chazarské dejiny. Organizačné dokumenty približujú moderné politické hnutia. Dokumenty OSN a súdov hovoria o rozsahu právnych aktov. Datované terénne správy poskytujú pripísané aktuálne podmienky, nie konečný všeobecný verdikt.

Pri sporných tvrdeniach rozlišujme priame pozorovanie, sekundárnu rekonštrukciu, inferenciu a špekuláciu. Čiastočne potvrdený fakt nepotvrdzuje celú teóriu. Nenájdený dokument nedokazuje nemožnosť, ale ani odvolanie sa na tajnosť nemôže byť pozitívnym dôkazom.

Analytický záver je výslovný, no opraviteľný. Ak dôveryhodní odborníci odporujú kolektívnej sprisahaneckej schéme, treba to povedať. Ak súdny spor pokračuje, treba to povedať. Pri časovo premenlivom čísle treba uviesť dátum a autora odhadu.

ŠTVORKROKOVÁ KONTROLA

1 **Presný výrok**

2 **Primárny dokument**

3 **Nezávislá kontrola**

4 **Ohraničený záver**

KAPITOLA 01 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Dátum a rozsah tejto štúdie

RA12 uzatvára dvanásťdielnu výskumnú sériu presne ohraničeným skúmaním Izraela, palestínskych území a Libanonu. Historické primárne dokumenty oddeľujeme od správ o udalostiach rokov 2023–2026. Dátum uzávierky je 12. október 2026; rýchlo sa meniace počty obetí, prístup humanitárnej pomoci a rokovania nemožno podávať ako nadčasové fakty.

Cieľom nie je určiť národ či náboženstvo za kolektívneho vinníka. Máme identifikovať rozhodnutia konkrétnych štátov a ozbrojených skupín, skúsenosť civilistov, platné právne rámce a hranice prameňov. Neskoré Beterove Audio listy sú historickým hlasom, nie autoritou, ktorá rozhoduje o súčasných dôkazoch.

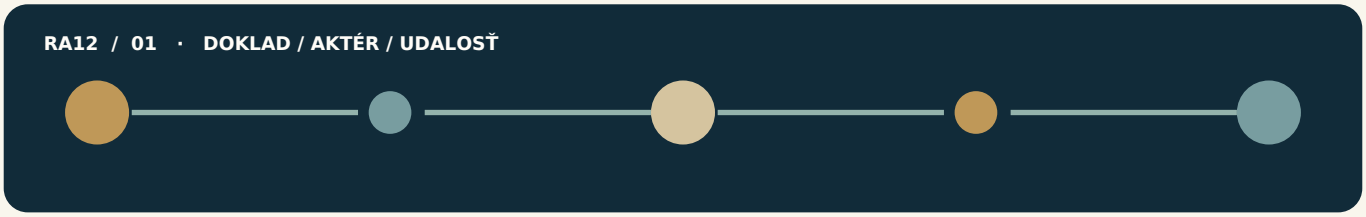

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Každý súčasný stav má v štúdii dátum; originálne texty a právne dokumenty zostávajú rozlíšené.

PRAMENNÁ STOPA · S01, S16, S17

KAPITOLA 02 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Geografia, inštitúcie a obyvatelia

Izrael, Západný breh vrátane východného Jeruzalema, Gaza a Libanon majú odlišné politické, správne a právne pomery. Palestínska samospráva, Hamas, Hizballáh, izraelská vláda, libanonský štát a misie OSN sú rôzni aktéri; žiadny z nich nie je totožný s celým obyvateľstvom. Táto základná mapa bráni pripisovať činy ozbrojenej skupiny všetkým civilistom rovnakej národnosti.

Hranice a faktická kontrola sa menili vo vojnách, dohodách aj vojenských nasadeniach. Mapa vhodná pre jeden dátum nemôže bez výhrady platiť pre iný. RA12 preto sleduje právne dokumenty a datované terénne správy, nie predstavu nemennej geopolitickej geometrie.

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Názvy aktérov označujú inštitúcie, nie všetkých Izraelčanov, Palestínčanov či Libanončanov.

PRAMENNÁ STOPA · S04, S07, S11

KAPITOLA 03 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Pred rokom 1947: dve národné histórie

Židovské väzby k regiónu a vznik moderného židovského národného hnutia koexistujú so životnými dejinami a politickými ambíciami palestínskych Arabov. Migrácia v devätnástom a dvadsiatom storočí, osmanská vláda a britský mandát tvorili bezprostredné pozadie rozdelenia. Historické väzby jedného spoločenstva nevymazávajú práva ani skúsenosť druhého.

Moderný sionizmus mal rôzne prúdy. Palestínska spoločnosť zahŕňala odlišné náboženské, triedne, mestské i vidiecke komunity. Vlastný národný príbeh nedáva neobmedzenú moc nad iným obyvateľstvom ani nenahrádza presné dokumentovanie neskorších udalostí.

RA12 / 03 · DOKLAD / AKTÉR / UDALOSŤ

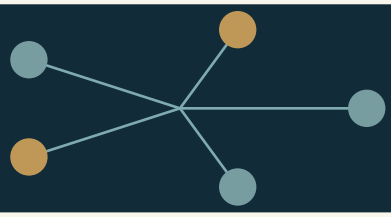

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Obe histórie treba rozprávať bez vymazania ktoréhokoľvek obyvateľstva.

PRAMENNÁ STOPA · S04, S05, S19

KAPITOLA 04 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Rok 1917: Balfour a nerovnaké prísľuby

Britská Balfourova deklarácia podporila židovskú národnú domovinu v Palestíne a zároveň uviedla, že občianske a náboženské práva existujúcich nežidovských komunít nemajú byť poškodené. Historický dokument ukazuje postoj imperiálnej vlády, nie jednomyseľný súhlas ľudí, ktorých budúcnosť ovplyvnil. Jeho znenie a uplatňovanie zostávajú kľúčové pre dejiny protichodných očakávaní.

Deklaráciu treba čítať spolu s mandátom a politikou prvej svetovej vojny. Hodnotenie britských rozhodnutí nepotrebuje predstavu utajeného globálneho etnika. Potrebuje skúmať diplomaciu, moc, zastúpenie a dlhé následky rozhodnutí bez rovnocennej účasti.

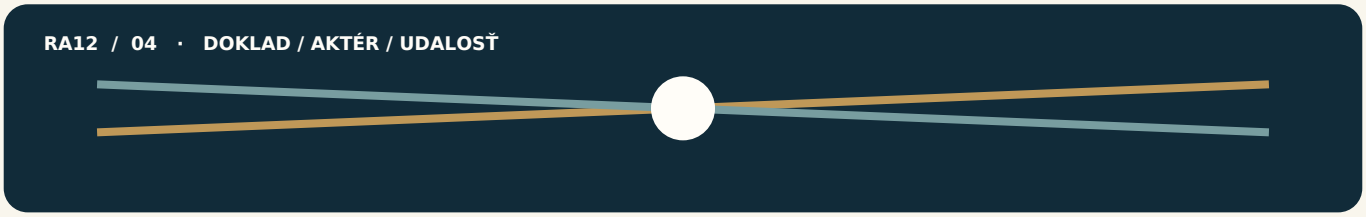

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Deklarácia je doložiteľný britský politický dokument, nie všeobecne odsúhlasené riešenie.

PRAMENNÁ STOPA · S19

KAPITOLA 05 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Rok 1947: čo navrhovala rezolúcia 181

Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN 181 (II) odporučila rozdelenie mandátnej Palestíny na arabský a židovský štát, osobitný medzinárodný režim Jeruzalema a hospodársku úniu. Išlo o odporúčanie Valného zhromaždenia, nie o mierovú zmluvu, ktorá by sa sama vykonala. Jednotliví vodcovia návrh prijímali, odmietali alebo spochybňovali; nasledovalo násilie a koniec britskej správy.

Presné znenie je dôležité. Plán z roku 1947 je kľúčová dokumentárna opora, no štáty, územia a presuny obyvateľstva roku 1948 nemožno spätne čítať, akoby automaticky nasledovali jeho mapu.

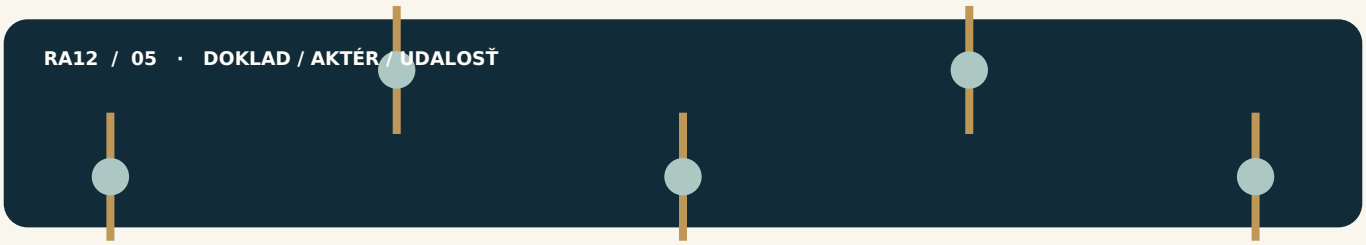

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Rezolúcia OSN 181 navrhla rámec rozdelenia; konflikt sama nevyriešila.

PRAMENNÁ STOPA · S04

KAPITOLA 06 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Rok 1948: nezávislosť, vojna a vysídlenie

Vznik Izraela roku 1948, sprievodná vojna a útek či vyhnanie státisícov Palestínčanov patria k prepojeným dejinám. Pre Izraelčanov predstavuje rok 1948 kľúčový okamih štátnej nezávislosti a bezpečnosti; pre Palestínčanov pojem Nakba označuje masové vysídlenie a straty. Tieto perspektívy opisujú rôzne skúsenosti obdobia, nie dôvod navzájom vymazať historické dôkazy.

UNRWA vznikla na pomoc palestínskym utečencom a oprávnenie definuje podľa bydliska v Palestíne pred májom 1948 a straty domova i obživy následkom vojny. Táto definícia poskytuje dokumentárny základ bez pripisovania každej individuálnej udalosti rovnakej príčine či aktérovi.

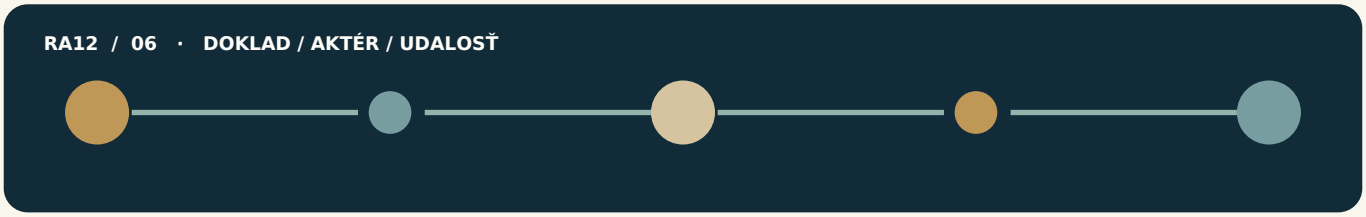

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Vznik Izraela aj masové palestínske vysídlenie sú kľúčové historické skutočnosti.

PRAMENNÁ STOPA · S04, S05

KAPITOLA 07 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Rok 1967: územie, bezpečnosť a rezolúcia 242

Júnová vojna roku 1967 viedla k izraelskej okupácii Západného brehu, východného Jeruzalema a Gazy a k ďalším územným zmenám. Rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN 242 spojila stiahnutie z území okupovaných v konflikte s právom štátov oblasti žiť v mieri v bezpečných a uznaných hraniciach. Text obsahuje územnú aj bezpečnostnú dimenziu.

Rezolúcia je prameňom diplomatického vzorca, nie dôkazom, že ho niektorá strana úplne splnila. Neskoršie rokovania, osady a konflikty menili stav v teréne, kým ostávali spory o suverenitu, sebaurčenie a bezpečnosť.

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Rezolúcia 242 obsahuje zásadu stiahnutia aj vzájomnej bezpečnosti.

PRAMENNÁ STOPA · S06

KAPITOLA 08 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Osady a právo okupácie

Izraelské osady na okupovanom Západnom brehu a vo východnom Jeruzaleme sú ústrednou právnou a politickou otázkou. Medzinárodný súdny dvor v poradnom stanovisku z júla 2024 dospel k záveru, že pokračujúca izraelská prítomnosť na okupovanom palestínskom území je nezákonná, a opísal povinnosti ukončiť protiprávny stav a zastaviť nové osady. Išlo o poradné stanovisko, ktoré sa nesmie zamieňať so záväzným rozsudkom v inom spornom konaní.

Izraelské orgány spochybňujú niektoré medzinárodné právne interpretácie a odvolávajú sa na bezpečnostné a historické argumenty. Tieto postoje možno presne vysvetliť a zároveň ich odlíšiť od právnych záverov súdu a pokračujúcej ochrany civilistov.

RA12 / 08 · DOKLAD / AKTÉR / UDALOSŤ

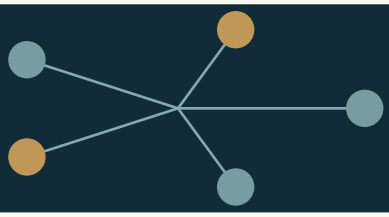

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Poradné závery MSD a postoje štátov treba presne rozlíšiť, nie zlúčiť.

PRAMENNÁ STOPA · S12

KAPITOLA 09 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Libanon pred inváziou roku 1982

Libanonská občianska vojna rokov 1975–1990 zahŕňala domáce milície, Organizáciu pre oslobodenie Palestíny, Sýriu, Izrael aj vonkajšie mocnosti. Rôznorodé komunity a meniace sa spojenectvá robili z krajiny viac než jediný front izraelsko-palestínskeho konfliktu. Operácie OOP z libanonského územia a izraelské bezpečnostné obavy patrili k faktorom rastúceho cezhraničného násilia.

Tieto dejiny sú nevyhnutné pri čítaní Beterových komentárov z roku 1982. Existencia ozbrojených skupín a hrozieb nevymazáva suverenitu Libanonu ani ochranu civilistov. Bezpečnostné argumenty možno analyzovať popri ničení a vysídlení spôsobenom vojenskými krokmi.

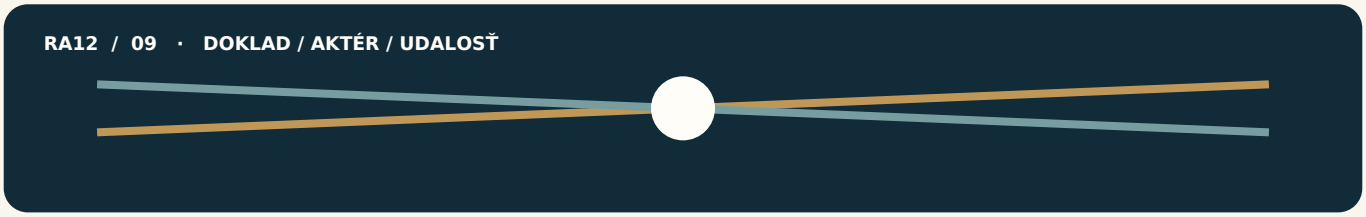

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Libanonský konflikt mal viacerých aktérov; civilistov nemožno stotožniť s jednou milíciou.

PRAMENNÁ STOPA · S07, S08

KAPITOLA 10 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Rok 1978: rezolúcia 425 a UNIFIL

Po izraelských vojenských operáciách v južnom Libanone roku 1978 rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN 425 požadovala rešpektovanie územnej celistvosti Libanonu, stiahnutie izraelských síl a vznik UNIFIL. Jej znenie je datovaným verejným záznamom medzinárodnej reakcie. Samotná existencia rezolúcie nezaručuje jej plnenie ani stav v teréne.

Mierová misia OSN má presne určený mandát a obmedzenia. Nie je okupačným suverénom ani náhradou politickej dohody medzi štátmi a ozbrojenými aktérmi. RA12 sleduje nadväzujúce rezolúcie a odlišuje požiadavky, nasadenie a zostávajúce spory.

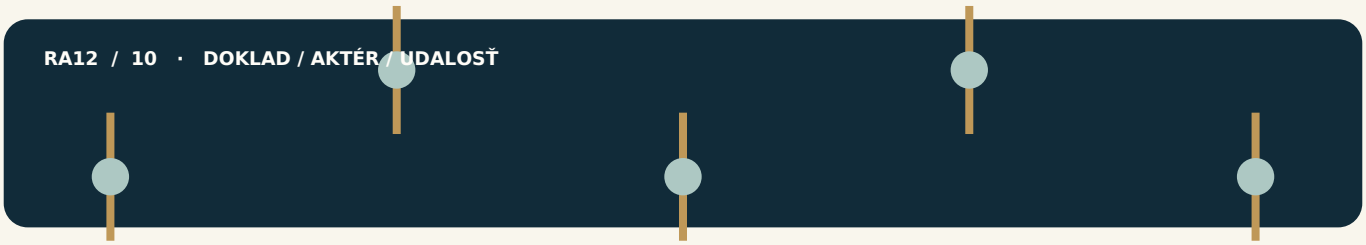

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

BR OSN 425 dokumentuje požiadavku stiahnutia a zriadenie mierovej misie.

PRAMENNÁ STOPA · S07

KAPITOLA 11 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Rok 1982: invázia, Bejrút a cena pre civilistov

Izrael napadol Libanon v júni 1982 v kontexte útokov, strategických kalkulácií a širšej libanonskej občianskej vojny. Obliehanie Bejrútu a vysídľovanie obyvateľov vyvolali veľké medzinárodné obavy. Beterove AL78 a AL79 udalosti komentovali v reálnom čase, no jeho výklady skrytej koordinácie nemožno zamieňať s nezávisle doloženými vojenskými a humanitárnymi faktmi.

Základné otázky znejú: kto nariadil konkrétnu operáciu, ktoré ciele uviedol, aké civilné následky bolo možné predvídať a ako výsledok zaznamenali nezávislí pozorovatelia. Presné priradenie činov k aktérom a dátumom je užitočnejšie než vsadenie celého Libanonu do údajnej dávnej vojny.

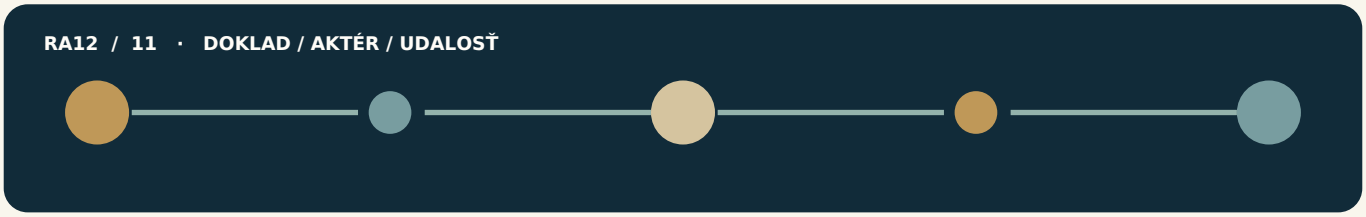

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Invázia a obliehanie sú doložené; Beterov príbeh o tajnej príčine je osobitné tvrdenie.

PRAMENNÁ STOPA · S01, S02, S08

KAPITOLA 12 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Sabra a Šatíla: rozlíšiť páchateľov a zodpovednosť

Ve septembri 1982 došlo v utečeneckých táboroch Sabra a Šatíla k masakrom, pri ktorých treba presne rozlíšiť páchateľov a chrániť obete pred politickým zneužívaním. Masakre spáchali libanonskí falangistickí milicionári; otázky izraelskej vojenskej prítomnosti, umožnenia činov a zodpovednosti sa riešili v následných vyšetrovaniach a verejných debatách. Dobovú dokumentáciu poskytujú materiály generálneho tajomníka OSN a Bezpečnostnej rady.

Nie je presné pripísať každý zločin všetkým Izraelčanom ani vymazať úlohu ozbrojených aktérov a veliteľských rozhodnutí. Poctivé skúmanie rozlišuje priamych páchateľov, umožňujúce podmienky, vojenské povinnosti a ďalšie vyšetrovania.

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Pripisovanie zodpovednosti musí menovať páchateľov a samostatne skúmať inštitúcie.

PRAMENNÁ STOPA · S08

KAPITOLA 13 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Beterove varovania z roku 1982: zachovať chronológiu

AL78 prirovnával obliehanie Bejrútu roku 1982 k udalostiam v Louvaine roku 1914 a očakával ďalšie regionálne stupňovanie napätia. Tieto pozorovania však spájal s teóriou skrytej boľševicko-sionistickej jadrovej stratégie. Chronológiu toho, čo Beter povedal, možno uchovať presne; tvrdený tajný zámer treba preveriť nezávisle.

Beter je tak prameňom k dobovej rétorike a predpovediam roku 1982. Zaznamenané znepokojenie civilným utrpením možno uznať bez prijatia obvinení o etnických politických blokoch a tajnom jadrovom velení. Užitočná historická otázka je, či boli jeho konkrétne predpovede prevádzkovo overiteľné.

RA12 / 13 · DOKLAD / AKTÉR / UDALOSŤ

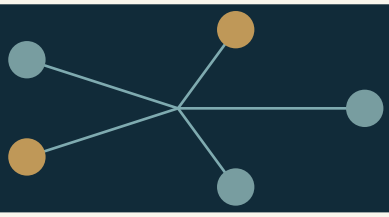

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Verejné varovania sú zaznamenané; údajný tajný jadrový plán tým nie je dokázaný.

PRAMENNÁ STOPA · S01, S02, S03

KAPITOLA 14 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Libanon po roku 1982: miestne a regionálne záujmy

Hizballáh vznikol v prostredí libanonského konfliktu a neskôr sa stal ozbrojeným aj politickým aktérom. Sýria, Irán, Izrael, libanonské strany a vonkajšie vlády sledovali odlišné záujmy pri zmenách hraníc a regionálnych pomerov. Opis celej libanonskej politiky ako jedného cudzieho nástroja vymazáva miestnu vôľu a rozhodovanie občanov i inštitúcií.

Presný výklad rozlišuje libanonskú štátnu autoritu od neštátnej ozbrojenej organizácie a osobitne hodnotí cezhraničné útoky, porušenia prímeria a cudzie vojenské operácie. Zložitosť nikoho nezbavuje povinností voči civilistom.

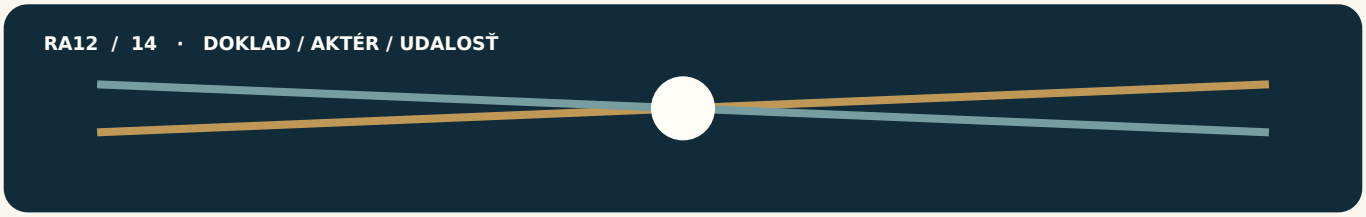

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Miestni aktéri majú vlastné rozhodovanie aj pod silným vonkajším vplyvom.

PRAMENNÁ STOPA · S09, S18

KAPITOLA 15 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Rok 2006: rezolúcia 1701 a jej záväzky

Rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN 1701 sledovala úplné zastavenie nepriateľských akcií po vojne Izraela a Hizballáhu roku 2006, spojila nasadenie libanonskej armády a UNIFIL na juhu s izraelským stiahnutím a riešila zbrane a hranice. Dodnes je základným referenčným bodom pre južný Libanon. Dokument menuje strany a povinnosti, nie všeobecnú teóriu tajných motívov.

Pokračujúca misia UNIFIL a opakované bezpečnostné incidenty ukazujú rozdiel medzi formálnym rámcom a realitou. Existencia mandátu nedokazuje trvalý mier a každé jeho porušenie zase nedokazuje bezcennosť dokumentu.

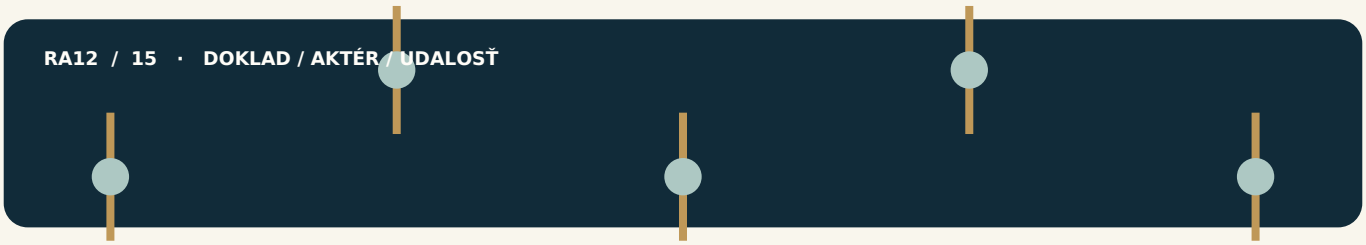

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Rezolúcia 1701 je platný rámec, ktorého plnenie treba sledovať v čase.

PRAMENNÁ STOPA · S09, S18

KAPITOLA 16 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

7. október 2023: civilisti a rukojemníci

Dňa 7. októbra 2023 ozbrojené skupiny vedené Hamasom napadli ciele v Izraeli, zabíjali civilistov a zajali rukojemníkov. Nezávislá medzinárodná vyšetrovacia komisia OSN skúmala útoky na civilné miesta aj následné udalosti. Branie rukojemníkov a úmyselné útoky na civilistov sú podľa medzinárodného humanitárneho práva zakázané bez ohľadu na deklarovaný politický cieľ páchateľov.

Útok treba dokumentovať bez predpokladu, že ho podporovali všetci Palestínčania. Izraelské civilné obete a rodiny rukojemníkov majú právo na pravdu, bezpečnosť a zodpovednosť. Seriózny výklad skúma aj zlyhania ochrany a okolnosti jednotlivých úmrtí.

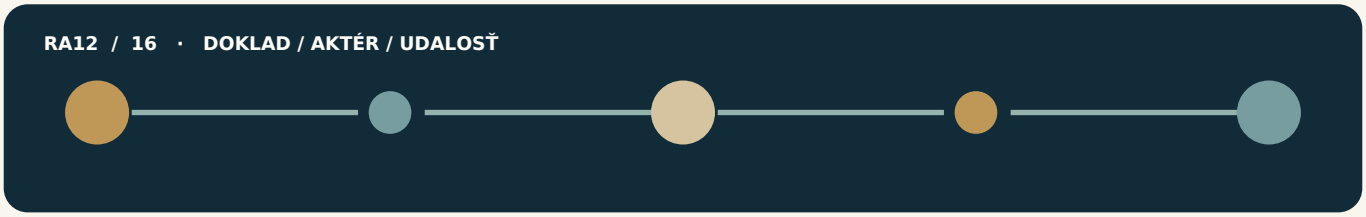

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Vyšetrovatelia OSN útoky dokumentovali; zodpovednosť nesú páchatelia, nie celé obyvateľstvo.

PRAMENNÁ STOPA · S14, S11

KAPITOLA 17 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Vojna v Gaze: ničenie, vysídlenie a sporné údaje

Izraelská vojenská odpoveď na útok roku 2023 priniesla v Gaze rozsiahle ničenie, masové vysídlenie a vysoké hlásené počty palestínskych obetí. Vláda poukazovala na vojenské ciele a bezpečnosť; humanitárne organizácie dokumentovali veľké utrpenie civilistov a obmedzenia každodenného života. Rozlišovanie hlásených súčtov, nezávisle overených udalostí a právnych záverov je nevyhnutné.

Počty môžu uvádzať zdravotnícke úrady Gazy, agentúry OSN, vlády či novinári, každý s vlastnou metodikou a dátumom. Existencia humanitárnej katastrofy nezávisí od predstierania samostatného potvrdenia každého čísla. Samotný súčet obetí zase bez skúmania okolností nerozhoduje o zákonnosti každého jednotlivého útoku.

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Civilné utrpenie je rozsiahlo doložené; každé číslo a právny záver potrebuje vlastný prameň.

PRAMENNÁ STOPA · S15, S16, S17

KAPITOLA 18 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Právo vojny: rozlišovanie, proporcionalita, opatrnosť

Medzinárodný výbor Červeného kríža opisuje tri základné požiadavky na vedenie útokov: rozlišovanie vojenských cieľov a civilistov, proporcionalitu predvídateľných vedľajších škôd a všetky uskutočniteľné preventívne opatrenia. Povinnosti platia pre štáty aj neštátne ozbrojené skupiny. Zákazy brania rukojemníkov, nerozlišujúcich útokov a hladovania civilistov neprestávajú platiť tým, že strana pokladá svoju vec za spravodlivú.

Zákonnosť sa posudzuje podľa informácií primerane dostupných v čase operácie; to nie je automatický rozsudok podľa neskoršej fotografie. Rozhodujú dôkazy o cieľoch, varovaniach, alternatívach, očakávanej prítomnosti civilistov a vojenskom prínose. Rovnaký právny rámec neznamená tvrdenie o rovnakej miere násilia či totožných inštitúciách.

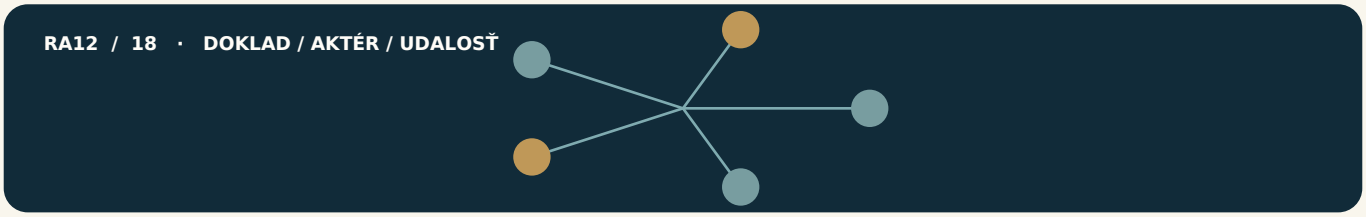

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Ochrana civilistov zaväzuje všetky strany; každý incident potrebuje vlastné dôkazné posúdenie.

PRAMENNÁ STOPA · S11

KAPITOLA 19 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Poradné stanovisko MSD: júl 2024

Medzinárodný súdny dvor vydal 19. júla 2024 poradné stanovisko o politike a praktikách Izraela na okupovanom palestínskom území. Dospel k záveru, že pokračujúca izraelská prítomnosť je nezákonná, a pomenoval právne následky vrátane ukončenia stavu a zastavenia nových osád. Stanovisko sa týka okupácie, osídľovania a sebaurčenia.

Je odlišné od sporného konania Južná Afrika proti Izraelu podľa Dohovoru o genocíde. Ich zlúčenie by skreslilo súdne zistenia aj otázky, o ktorých sa ešte vedie spor. Poradné stanovisko má právnu váhu, hoci procesne nie je totožné so záväzným meritórnym rozsudkom medzi stranami.

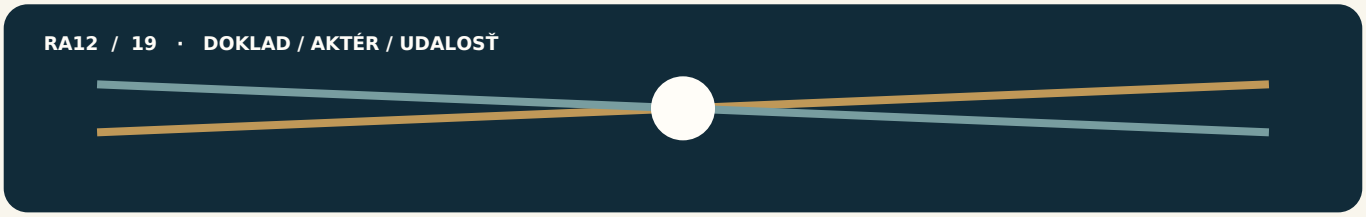

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Poradné stanovisko o okupácii z roku 2024 je ukončený súdny akt s určeným rozsahom.

PRAMENNÁ STOPA · S12

KAPITOLA 20 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Konanie o genocíde: predbežné opatrenia nie sú konečný rozsudok

V spore Južná Afrika proti Izraelu Medzinárodný súdny dvor v roku 2024 nariadil predbežné opatrenia. Ich účelom je chrániť práva a reagovať na tvrdené naliehavé riziká počas čakania na meritórne rozhodnutie; nejde o konečné zistenie, že genocída nastala alebo nenastala. Právne obvinenia a obhajobu Izraela treba odlíšiť od už rozhodnutého záveru.

Konanie pokračovalo aj v roku 2026. Procesné uznesenie z mája 2026 určilo ďalšie lehoty na písomné podania do rokov 2027 a 2029. K dátumu uzávierky tohto vydania by preto bolo nesprávne označiť celý spor za právoplatne rozhodnutý.

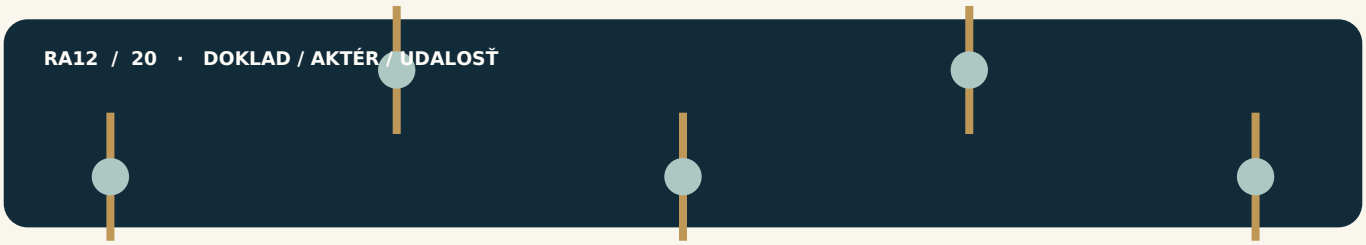

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Predbežné opatrenia a konečné meritórne rozhodnutia sú právne odlišné.

PRAMENNÁ STOPA · S13, S20

KAPITOLA 21 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Jún 2024: rámec prímeria OSN

Rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN 2735 podporila navrhnutý postupný plán prímeria, ktorý zahŕňal prepustenie rukojemníkov, výmeny väzňov, humanitárny prístup a prvky stiahnutia síl. Je primárnym dokladom diplomatických cieľov daného okamihu. Nie je dôkazom, že sa neskoršie fázy uskutočnili podľa plánu.

Dohody o prímerí sa majú hodnotiť podľa pozorovateľného vykonávania: ochrany civilistov, prepustenia osôb, polohy vojsk, dodávok pomoci, obnovy a vynucovania porušení. Titulok o rokovaní nie je to isté ako dosiahnutý mier.

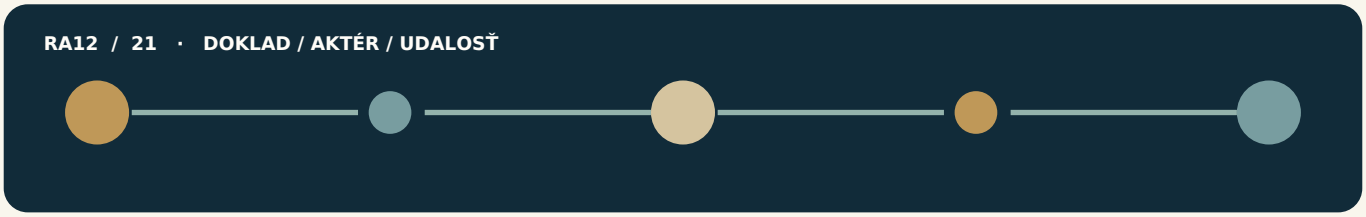

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

BR OSN 2735 dokladá návrh a požiadavky, nie ich úplné uskutočnenie.

PRAMENNÁ STOPA · S10

KAPITOLA 22 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Október 2025–október 2026: krehké prímerie v Gaze

Reuters 6. októbra 2026 uviedla, že fáza prímeria sprostredkovaného USA začala 10. októbra 2025 a pomohla zabezpečiť prepúšťanie osôb a určitý rast pomoci. O rok neskôr však odzbrojenie, širšie izraelské stiahnutie, pravidlá správy aj obnova prevažne stagnovali; agentúra zároveň informovala o pokračujúcich úmrtiach od prímeria s pripísaním súčtov miestnym zdravotníckym orgánom.

Tento časovo ohraničený opis nesmie vymazať zníženie rozsahu veľkých bojov po dohode ani vydávať prímerie za koniec násilia. Strany naďalej spochybňujú plnenie a poradie krokov. Právny stav jednotlivého úderu potrebuje osobitné dôkazy aj pri správnom všeobecnom opise nestability.

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Prímerie z októbra 2025 prinieslo výsledky; kľúčové povinnosti zostali v októbri 2026 sporné.

PRAMENNÁ STOPA · S16, S21

KAPITOLA 23 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Október 2026: bývanie a potravinová pomoc

Správa OCHA zverejnená 5. októbra 2026 varovala pred finančnými výpadkami potravinovej pomoci v Gaze a odhadovala 279-tisíc ľudí na záplavami ohrozených miestach vysídlenia alebo v nebezpečných budovách. Reuters 9. októbra citovala odhad IOM, podľa ktorého takmer celá populácia pred zimou potrebovala pomoc s prístreším. Sú to datované snímky naliehavých praktických podmienok, nie zameniteľné štatistiky.

Zodpovedné podanie uvádza pôvodcu každého odhadu, dátum a definíciu. Potraviny, odsoľovanie vody, bývanie, bezpečnosť a zdravotná starostlivosť spolu súvisia, ale dôsledky jednotlivých obmedzení treba sledovať cez overené údaje o dodávkach a infraštruktúre, nie jediný predpoklad o motívoch.

RA12 / 23 · DOKLAD / AKTÉR / UDALOSŤ

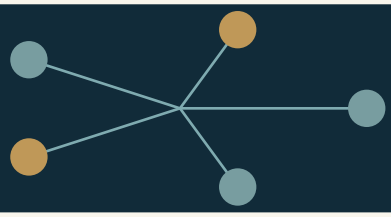

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

OCHA a IOM dokumentovali vážne potreby začiatkom októbra 2026; odhady majú dátum a metodiku.

PRAMENNÁ STOPA · S15, S17

KAPITOLA 24 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Západný breh: odlišná kríza roku 2026

Humanitárne a bezpečnostné problémy Západného brehu nemožno zredukovať na vojnu v Gaze. Správa OCHA z 2. októbra 2026 opisuje demolácie a vysídľovanie vrátane rodín v oblasti Masafer Yatta aj škody pri útokoch osadníkov. Konkrétne incidenty treba priradiť zdroju a odlíšiť od nezávisle nepotvrdených obvinení.

Spory o pozemky, povolenia, vojenské bezpečnostné opatrenia, rozširovanie osád a útoky na civilistov sú odlišné právne a skutkové otázky. Aj pri účasti súdov alebo ozbrojených aktérov zostávajú relevantné ľudské práva a humanitárne povinnosti. Postihnutí ľudia nie sú abstrakciou diplomatického rokovania.

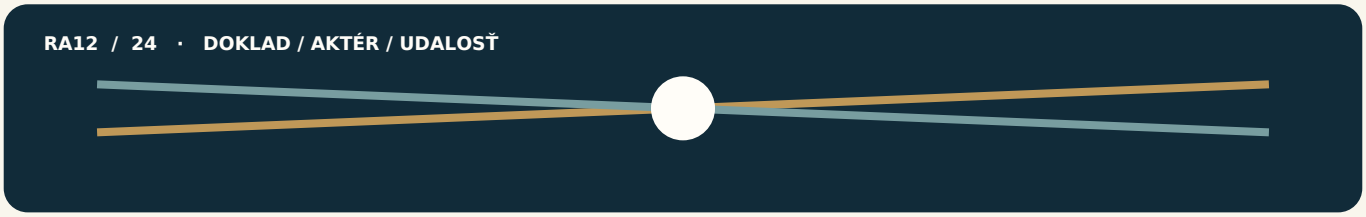

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

OCHA identifikuje incidenty na Západnom brehu; každý má presné miesto a čas.

PRAMENNÁ STOPA · S15, S12

KAPITOLA 25 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Južný Libanon v októbri 2026

UNIFIL 9. októbra 2026 uviedla, že pokračuje v mandáte podľa rezolúcie 1701 napriek nedávnym bojom a izraelským vojenským aktivitám, ktoré komplikujú terénne operácie. Reuters 8. októbra z južného Libanonu opisovala krehké návraty, poškodené domy a pokračujúcu neistotu v pilotnej oblasti stiahnutia. Ide o obmedzenú, no konkrétnu snímku, nie úplný prieskum celého Libanonu.

Ohlásené stiahnutie či modelovú zónu treba preveriť podľa skutočnej slobody pohybu, obnovených služieb, nevybuchnutej munície a ochrany pred ďalšími útokmi. Libanonský štát, Izrael, Hizballáh, civilisti a UNIFIL majú odlišné úlohy a pohľady.

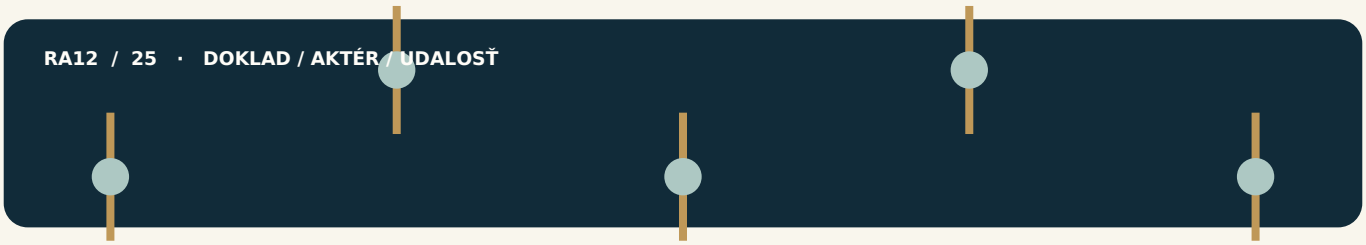

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

UNIFIL a terénne správy ukazujú pokračujúcu medzeru v plnení k októbru 2026.

PRAMENNÁ STOPA · S18, S22

KAPITOLA 26 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Oddeľme tvrdenia, predpovede a politické želania

Analytik môže napísať, že strana tvrdí sebaobranu, agentúra zaznamenala civilné škody a súd rozhodol o nezákonnosti politiky. Každá veta má iný druh autority. Návrh dvoch štátov, konfederácie či iného politického usporiadania je normatívnym odporúčaním, nie udalosťou dokázanou archívom.

RA12 preto označuje dátumy prameňov, odlišuje obvinenia od záverov a zo súčasného výskytu udalostí nevyvodzuje tajnú príčinnosť. Uvádza aj prípady, keď dôkazy nestačia na určenie páchateľa či úmyslu. Zdržanlivosť chráni historickú presnosť aj ľudí dotknutých konfliktom.

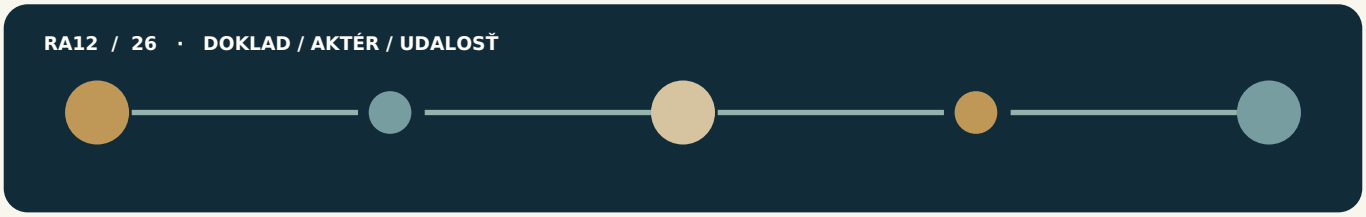

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Fakty, právo, obvinenia a želané politické výsledky musia zostať v oddelených stĺpcoch.

PRAMENNÁ STOPA · S11, S12, S16

KAPITOLA 27 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Práva a bezpečnosť bez kolektívnej viny

Izraelskí civilisti potrebujú bezpečie pred útokmi, raketami a zajímaním rukojemníkov. Palestínski civilisti potrebujú ochranu pred nezákonnými útokmi, núteným vysídľovaním a odopieraním základných potrieb a uskutočniteľné právo na sebaurčenie. Libanonskí civilisti potrebujú suverenitu, bezpečnosť a fungujúce verejné služby pod domácim i vonkajším ozbrojeným tlakom. Tieto povinnosti sa nevylučujú.

Kritika politík môže byť namierená proti Hamasu, Hizballáhu, izraelským predstaviteľom či iným identifikovateľným aktérom bez pripisovania ich činov celému národu, náboženstvu alebo pôvodu. Toto rozlíšenie je obzvlášť dôležité tam, kde historická rétorika šírila antisemitské alebo protiarabské zovšeobecnenia.

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Práva a ochrana civilistov nie sú odmenou vyhradenou uprednostňovanej strane.

PRAMENNÁ STOPA · S11, S14, S15

KAPITOLA 28 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Praktické predpoklady trvalého mieru

Každé trvalé usporiadanie by potrebovalo fyzickú ochranu civilistov, vyvodzovanie zodpovednosti za porušenia, funkčnú správu, predvídateľný pohyb a prístup pomoci aj dôveryhodné bezpečnostné záruky. Obnovu a bezpečný návrat nemožno oddeliť od inštitucionálnych pravidiel a transparentného financovania. Presný ústavný či územný model ostáva vecou rokovaní a politiky, nie faktom uzavretým týmto dosierom.

Najužitočnejšie otázky sú konkrétne: Ktoré dohody sa plnia? Kto sleduje ich dodržiavanie? Môžu sa ľudia bezpečne vrátiť? Ktorá infraštruktúra funguje? Ako sa vyšetrujú porušenia? Mierový proces je viac než deklarácia, keď dotknutí civilisti môžu overiť zmeny vo vlastnom živote.

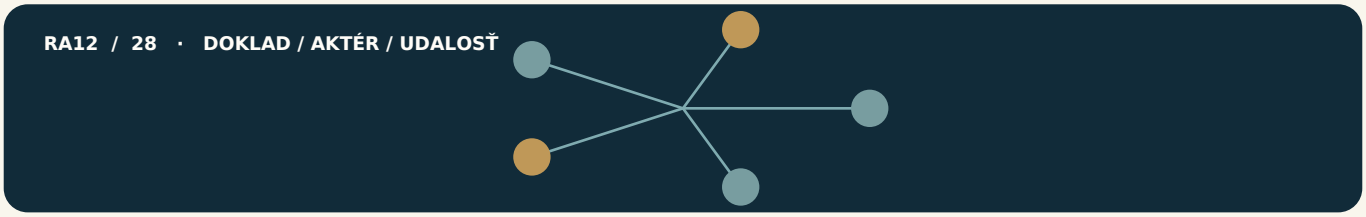

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Trvalý mier si vyžaduje merateľnú bezpečnosť, práva, správu aj obnovu civilného života.

PRAMENNÁ STOPA · S09, S10, S15, S18

KAPITOLA 29 / DOKUMENTÁRNA ANALÝZA

Záverečný redakčný záver a budúce aktualizácie

Dejiny Izraela, Palestíny a Libanonu sú dosť zložité aj bez toho, aby slúžili ako dôkaz zdedeného tajného velenia. Autentické texty, územné spory, národné hnutia, vojny, ľudské utrpenie a konkrétne súdne závery možno skúmať priamo. RA11 vysvetlila, prečo Beterov tisícročný mechanizmus nie je podložený; RA12 ukazuje význam jeho nahradenia datovanými dôkazmi o identifikovateľných aktéroch.

Toto vydanie zachytáva verejné informácie k 12. októbru 2026. Budúce opravy majú mať verzie, presné odkazy na originály a majú oddeľovať nové štatistiky od starších súdnych záverov. Záverečnou etikou série nie je podriadenie ani odmietanie: zachovávajme záznamy, testujme výroky, pomenúvajme ľudské následky a otvorene upravujme závery, keď sa zmenia dôkazy.

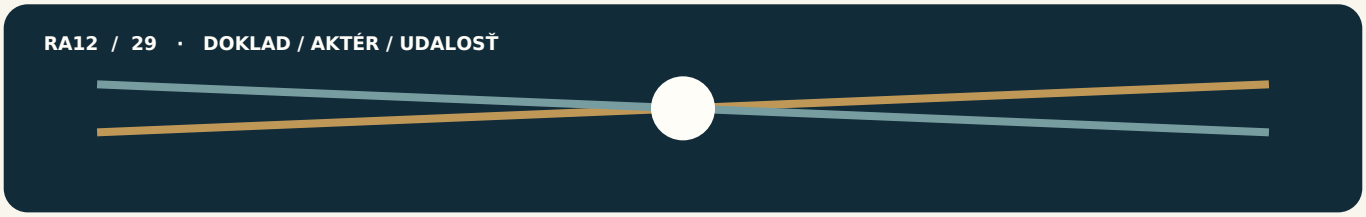

ZÁVER V HRANICIACH DÔKAZOV

Chrániť dejiny, uznať overiteľné fakty, chrániť civilistov a aktualizovať časovo citlivé závery.

PRAMENNÁ STOPA · S04, S11, S15, S16, S18

DÔKAZOVÁ MATICA

Register tvrdení: presný rozsah a stav

Stav platí pre presne formulovaný výrok; nie je súhrnným hodnotením národa ani celého svetonázoru historického autora.

01	**OSN 181 navrhla rozdelenie** S04	Doložené
02	**Palestínske vysídlenie roku 1948** S05	Doložené
03	**BR OSN 242 rieši územie a bezpečnosť** S06	Doložené
04	**Útoky na civilistov 7. októbra** S14	Vyšetrované a doložené
05	**Poradné stanovisko MSD z júla 2024** S12	Vydané; presne určený rozsah
06	**Spor MSD o genocíde už konečne rozhodnutý** S13,S20	K 12. 10. 2026 nesprávne
07	**Prímerie v 2025 ukončilo všetky útoky** S16,S21	V rozpore so správami z októbra 2026
08	**OCHA hlási rizikové bývanie v 2026** S15	Datovaná humanitárna správa
09	**UNIFIL pôsobí v októbri 2026** S18	Potvrdzuje misia

DATOVÁ STOPA

Chronológia: dokumenty a udalosti

2 Nov 1917	Británia vydáva Balfourovu deklaráciu	S19
29 Nov 1947	VZ OSN odporúča rozdelenie (181)	S04
1948	Vojna, vznik Izraela a palestínske vysídlenie	S04,S05
22 Nov 1967	Rezolúcia BR OSN 242	S06
19 Mar 1978	BR OSN 425 vytvára rámec UNIFIL	S07
June 1982	Izrael napáda Libanon	S01,S08
Sep 1982	Masakre v Sabre a Šatíle	S08
11 Aug 2006	BR OSN 1701 po vojne Izrael–Hizballáh	S09

DATOVÁ STOPA

Chronológia: dokumenty a udalosti

7 Oct 2023	Útoky vedené Hamasom v Izraeli a zajímanie rukojemníkov	S14
26 Jan 2024	Prvé predbežné opatrenia MSD (spor 192)	S13
19 Jul 2024	Poradné stanovisko MSD o okupovanom území	S12
10 Oct 2025	Podľa Reuters sa začína fáza prímeria v Gaze	S16
2 Oct 2026	OCHA: humanitárna snímka	S15
9 Oct 2026	UNIFIL a IOM zverejňujú datované správy	S17,S18
12 Oct 2026	Redakčná uzávierka vydania	S15,S16,S18

TERMINOLÓGIA

Pojmy, ktoré treba rozlišovať

Plán rozdelenia

Územno-politický návrh OSN z roku 1947

Nakba

Palestínsky názov masového vysídlenia a strát roku 1948

Okupácia

Medzinárodnoprávny stav s povinnosťami voči obyvateľom

Poradné stanovisko

Odpoveď MSD orgánu OSN; odlišná od rozsudku v spore

Predbežné opatrenia

Ochranné nariadenia MSD pred meritórnym rozhodnutím

UNIFIL

Dočasné jednotky OSN v Libanone, vytvorené roku 1978

MHP

Medzinárodné humanitárne právo regulujúce vedenie konfliktu

Prímerie

Dohoda o prerušení bojov; jej plnenie treba kontrolovať

REGISTER PRAMEŇOV

Originálne dokumenty a pramenné poznámky

S01 **Peter D. Beter, Audio Letter 78, 1982**

Contemporaneous authorial account of Lebanon invasion

S02 **Peter D. Beter, Audio Letter 79, 1982**

Contemporaneous authorial account and allegation context

S03 **Peter D. Beter, Audio Letter 56, 1980**

Earlier asserted regional secret-axis war plan

S04 **UN General Assembly, Resolution 181(II), 29 Nov 1947**

Partition plan and proposed Jerusalem regime

S05 **UNRWA, Palestine Refugees**

Agency mandate and Palestinian refugee definition

S06 **UN Security Council, Resolution 242 (1967)**

Withdrawal and peace/security principles

S07 **UN Security Council, Resolution 425 (1978)**

Lebanese territorial integrity and creation of UNIFIL

S08 **UN Secretary-General, Report on 1982 Lebanon / Sabra and Shatila**

Contemporaneous international monitoring

S09 **UN Security Council, Resolution 1701 (2006)**

Ceasefire, withdrawal, Lebanese army and UNIFIL

S10 **UN Security Council, Resolution 2735 (2024)**

Three-stage Gaza ceasefire framework

S11 **ICRC, IHL and escalating conflict in the Middle East**

Distinction, proportionality, precautions and hostage-taking

REGISTER PRAMEŇOV

Originálne dokumenty a pramenné poznámky

S12 **ICJ, Advisory Opinion on occupied Palestinian territory, 19 July 2024**

Advisory legal findings on occupation and settlements

S13 **ICJ, South Africa v. Israel, case 192**

Provisional measures and pending contentious proceedings

S14 **UN Commission of Inquiry, attacks of 7 October 2023**

Investigation of attacks in Israel and subsequent conflict

S15 **OCHA, Humanitarian Situation Report, 2 October 2026**

Dated early-October Gaza and West Bank observations

S16 **Reuters, One year on Gaza ceasefire, 6 Oct 2026**

Attributed truce implementation and reported conflict status

S17 **Reuters, IOM shelter warning, 9 Oct 2026**

IOM shelter conditions prior to winter

S18 **UNIFIL, Mission commitment, 9 Oct 2026**

Mission statement on current southern Lebanon challenges

S19 **U.S. Department of State FRUS, Balfour Declaration text**

Original diplomatic wording of 1917 declaration

S20 **Republic of South Africa Presidency, ICJ procedure, 2 June 2026**

Reported May 2026 ICJ deadlines for pleadings

S21 **AP, One year after Gaza ceasefire, 11 Oct 2026**

Independent contemporary reportage; time-sensitive claims

S22 **Reuters, Southern Lebanon withdrawal pilot, 8 Oct 2026**

Site-specific conditions in southern Lebanon

ZÁVER ZVÄZKU

Redakčný záver a výskumný protokol

Dejiny Izraela, Palestíny a Libanonu sú dosť zložité aj bez toho, aby slúžili ako dôkaz zdedeného tajného velenia. Autentické texty, územné spory, národné hnutia, vojny, ľudské utrpenie a konkrétne súdne závery možno skúmať priamo. RA11 vysvetlila, prečo Beterov tisícročný mechanizmus nie je podložený; RA12 ukazuje význam jeho nahradenia datovanými dôkazmi o identifikovateľných aktéroch.

Toto vydanie zachytáva verejné informácie k 12. októbru 2026. Budúce opravy majú mať verzie, presné odkazy na originály a majú oddeľovať nové štatistiky od starších súdnych záverov. Záverečnou etikou série nie je podriadenie ani odmietanie: zachovávajme záznamy, testujme výroky, pomenúvajme ľudské následky a otvorene upravujme závery, keď sa zmenia dôkazy.

NAŠE ZÁVEREČNÉ PRAVIDLO

Zaznamenaj udalosť. Pomenuj inštitúciu. Uveď dátum. Over originál. Označ neistotu. Opravuj otvorene.

Sprievodné publikácie sú samostatné, nie vzájomným dôkazom. Úplný zoznam prameňov a dôkazov je v HTML/TXT verziách.